

Jegyzőkönyv

A Kiskunlacházi Települési Értéktár Bizottság 2020. február 12-i üléséről.

Időpontja: 2020. február 12. 14:00 órai kezdettel
Helye: Kiskunlacházi Polgármesteri Hivatal Tanácssterme
Deliné Szabó Aranka jegyzőkönyvvezető

Jelen vannak: a mellékelt jelenléti ív szerint.

Fábián József: Tisztelettel köszöntöm a megjelent vendégeket és a Képviselő testület által megválasztott jelenlévő tagokat. Megállapítom, hogy a bizottság 12 tagjai közül 9 fő van jelen, határozatképesek vagyunk. Jegyzőkönyv hitelesítőnek Gál Rózát és Necsászné Markó Erzsébetet javaslom. Aki Gál Róza személyét elfogadja, kérem, kézfelemeléssel jelezze.

Határozati javaslat

Kiskunlacháza Nagyközség Önkormányzatának Települési Értéktár Bizottsága elfogadja jegyzőkönyv hitelesítőnek Gál Róza személyét.

A bizottság a határozatot egyhangúlag elfogadta.

1/2020.(II.12.) TÉB HATÁROZAT

Kiskunlacháza Nagyközség Önkormányzatának Települési Értéktár Bizottsága elfogadja jegyzőkönyv hitelesítőnek Gál Róza személyét.

Fábián József: Aki Necsászné Markó Erzsébet személyét elfogadja, kérem, kézfelemeléssel jelezze.

Határozati javaslat

Kiskunlacháza Nagyközség Önkormányzatának Települési Értéktár Bizottsága elfogadja jegyzőkönyv hitelesítőnek Necsászné Markó Erzsébet személyét.

A bizottság a határozatot egyhangúlag elfogadta.

2/2020.(II.12.) TÉB HATÁROZAT

Kiskunlacháza Nagyközség Önkormányzatának Települési Értéktár Bizottsága elfogadja jegyzőkönyv hitelesítőnek Necsászné Markó Erzsébet személyét.

Fábián József: A napirendi pontokkal kapcsolatban van-e kérdés, észrevétel?

Gál Róza: Az Angyalosház és a gyűjtemény helyzetének megbeszélésével szeretném kiegészíteni a napirendi pontokat.

Necsászné Markó Erzsébet: Én is javasolni szeretnék még egy napirendi pontot, az Oktatási Bizottság kérése.

Fábián József: Aki ezekkel a kiegészítésekkel elfogadja a napirendi pontokat, kérem, kézfelemeléssel jelezze.

Határozati javaslat

Kiskunlacháza Nagyközség Önkormányzatának Települési Értéktár Bizottsága elfogadja a napirendi pontokat az alábbiak szerint:

- 1. A Bizottság Szervezeti és Működési Szabályzata*
- 2. A Bizottság 2015 és 2019 között végzett munkájának áttekintése*
- 3. Miben testesüljön meg Kiskunlacháza Települési Értéktára*
- 4. Hogyan csoportosítsuk értékeinket*
- 5. Hogyan vegyük számba értékeinket*
- 6. Kiskunlacháza monográfiájának/krónikájának létrehozása érdekében eddig tett lépések*
- 7. A monográfia területi lehatárolása és korszakolása*
- 8. Felkérhető szakértők*
- 9. Redemptusoknak állítandó emléktábla ügye*
- 10. Az 1943. január 12-i doni ütközet lacházi és peregi hőseinek állítandó emléktábla ügye*
- 11. Az Angyalosház és a gyűjtemény helyzetének megbeszélése*
- 12. Az Oktatási Bizottság kérése*

A bizottság a határozatot egyhangúlag elfogadta.

3/2020.(II.12.) TÉB HATÁROZAT

Kiskunlacháza Nagyközség Önkormányzatának Települési Értéktár Bizottsága elfogadja a napirendi pontokat az alábbiak szerint:

- 1. A Bizottság Szervezeti és Működési Szabályzata**
- 2. A Bizottság 2015 és 2019 között végzett munkájának áttekintése**
- 3. Miben testesüljön meg Kiskunlacháza Települési Értéktára**
- 4. Hogyan csoportosítsuk értékeinket**
- 5. Hogyan vegyük számba értékeinket**
- 6. Kiskunlacháza monográfiájának/krónikájának létrehozása érdekében eddig tett lépések**
- 7. A monográfia területi lehatárolása és korszakolása**
- 8. Felkérhető szakértők**
- 9. Redemptusoknak állítandó emléktábla ügye**
- 10. Az 1943. január 12-i doni ütközet lacházi és peregi hőseinek állítandó emléktábla ügye**
- 11. Az Angyalosház és a gyűjtemény helyzetének megbeszélése**
- 12. Az Oktatási Bizottság kérése**

1. A Bizottság Szervezeti és Működési Szabályzata

Fábián József: A Képviselő-testület a működési szabályzatot módosította. Bizottsági ülésekről „Határozattár” létrehozása, mely folyamatos sorszám szerint történik.

Célja: Határozatok folyamatos sorszám szerinti jegyzése: „KKL TÉB 2020.(sorszám)”

Javaslat:- „Bizottsági titkár” választása.

Feladata: kapcsolattartások segítése: elnököt, elnökhelyettest segítő, külső segítőkkel a kapcsolattartás segítése.

- Javaslat a titkár személyére: Necsászné Markó Erzsébet.
- A jelölt a titkári teendőket egyelőre egy év időtartamra vállalja.

Határozati javaslat

Kiskunlacháza Nagyközség Önkormányzatának Települési Értéktár Bizottsága elfogadja egy év időtartamra bizottsági titkárnak Necsászné Markó Erzsébetet.

A bizottság a határozatot egyhangúlag elfogadta.

4/2020.(II.12.) TÉB HATÁROZAT

Kiskunlacháza Nagyközség Önkormányzatának Települési Értéktár Bizottsága elfogadja egy év időtartamra bizottsági titkárnak Necsászné Markó Erzsébetet.

2. A Bizottság 2015-2019 között végzett munkájának áttekintése

Necsászné Markó Erzsébet: Az előző bizottság tevékenységéből a nyilvántartott értékekről az első nyolcra van leírás.

Jáki Réka: Az értéktárba való felvétel menetére – szakvélemény írására a személy kiválasztása– testület elé terjesztés, annak javaslata szerint kerülhet be az értéktárba. Javaslatot negyedévente lehet tenni. Javaslat: a civil szervezetek-, település történetével foglalkozók bevonása, tárgyak, gasztronómia, személy, személyek produktumainak számbavétele.

Fábián József: a helyi értékek feltárását a következők szerint javasolja: táj, táj élővilága, tájban az ember, az ember, természet használata- ember (kikötő, halászat, foki gazdálkodás, repülés-levegő...)

Jáki Réka: Érték mind az, amit a helyi közösség annak tart. Felterjesztési sorrendek ahová be lehet adni a jelöléseket: Helyi képviselőtestülethez jóváhagyásra- Helyi értéktár - Megyei értéktár - Országos értéktár.

Szakértők felkérésének módját javasolja. Az idegenek pénzért vállalják, a helyi személyek, akik foglalkoznak egyes területekkel, fizetség nélkül szokták végezni.

Fábián József: Javaslat a gyűjtésre: Kiskunlacháza honlapjára és face-book oldalra kell feltenni, az értéktár gyűjtésre alkalmas fiókot, mely mindenki számára elérhető legyen, mert így az egész település részt tud venni a gyűjtésben. Javasolja a településünk honlapjának megújítását, és az értéktár digitális formában való megjelenését.

Dr. Répás József: Javasolja a Weiner Leó: Pereg-i verbunk művének értéktárba vételét, mivel van, pereg-i kötődése. Bemutatta a község-háza eredeti tervrajzát, mely nem régen került vissza.

Necsászné Markó Erzsébet: Összegyűjtötte a helyi kiadványokat, helyi újság, életrajzi kiadványokat helyi bibliográfiai kiadványt. Javaslat, hogy minden ilyen darabot a

könyvtárban kell gyűjteni. Honlapon: Kiskunlacházi falumúzeum, iskola-televízió átadás, kiskunlacházi zsidók története található, minden legyen ezen a helyen nyilvántartásban.

Jáki Réka: Az értéktárba kell elhelyezni, mert sok újabb területeket is feltárhatnak. Az újabb újságokba is be kell tenni az értéktári munkákat. A felsorolások mellett legyenek szakvélemények is, hogy a bemutatások tartalommal is töltsenek meg. Pl. Vajnai János munkássága, Kossuth szobor története.

Galambos Lajos: identitás tudatbeli problémák 1950-től kútba esett, mert másik megyéhez kapcsolták a falut. Ebből eredően egy filmben a lacházi kiskun értékek bemutatása két tételben merült ki. A zsidók házainak felkutatási ötlete- érzékenység figyelembevétele. Ez elég kényes téma, óvatosan kell kezelni.

Gál Róza: Ezekben a munkákban mindenki vállaljon valamit!

Határozati javaslat

Kiskunlacháza Nagyközség Önkormányzatának Települési Értéktár Bizottsága elfogadja, hogy az Elnök és a Titkár egyeztessen a feladatok elosztásáról egymással, majd a javasolt tagokkal, hogy az első nyolc értékhez kit, vagy kiket kérjenek fel szakértőnek. Ha kell, javasoljanak külső szakértőt.

A bizottság a határozatot egyhangúlag elfogadta.

5/2020.(II.12.) TÉB HATÁROZAT

Kiskunlacháza Nagyközség Önkormányzatának Települési Értéktár Bizottsága elfogadja, hogy az Elnök és a Titkár egyeztessen a feladatok elosztásáról egymással, majd a javasolt tagokkal, hogy az első nyolc értékhez kit, vagy kiket kérjenek fel szakértőnek. Ha kell, javasoljanak külső szakértőt.

3. Miben testesüljön meg Kiskunlacháza Települési Értéktára

Fábián József: Önkormányzat biztatása, csináljanak egy új honlapot, azon egy fül, ahová kerülhetnek azok az értékek, amelyek elkészülnek. Összegző kiadvány legyen az Értéktár munkájáról, ha aktuálissá válik. Újságban lehetne egy rovat, ahol megjelenhetnek az Értéktár által feltárt dolgok. Több rétegű digitális helyi levéltár létrehozása, ami az értéktárral és a monográfiával kapcsolatos gyűjtési lehetőséget is biztosítana. (Ilyen, áttekintéssel bíró települési digitális levéltár nem létezik az országban-Fábián J.)

Jáki Réka: Egyéni listát hozzon mindenki a javaslatra, majd tegyük közzé a korábban listán lévőkkel együtt, és kérdezzük meg a lakosságot, hogy ki tudja egészíteni azzal, amiről még nincs tudomásunk!

4. Hogyan csoportosítsuk értékeinket?

- Jogszámban rögzített módon.
- Előzőekben végzett gyakorlat szerint, épített, szellemi, hagyományörző csoportok, minden ami belefér. „Érték mind az, amit a helyi közösség annak tart.”
- Földrajzi környezet, tereptárgyak, ökológiai rendszerek,

- Tájban az ember:genetikai,kulturális örökség, foki-gazdálkodás: növények, állatok hasznosítása, halász, vadász, madarász...
- Ember értékteremtése: épített környezet, háziipar, ipar, agrárgazdálkodás, egészségmegőrzés, szellemi,- kulturális örökség megőrzése
- Teljesítmény, és amit az ember teremtett: szellemi, sport, kulturális, alkotóművészet.

5. Hogyan vegyük számba értékeinket?

- Önkormányzat biztatása, csináljanak egy új honlapot, azon egy fül, ahová kerülhetnek azok az értékek, amelyek elkészülnek.
- Összegző kiadvány legyen az Értéktár munkájáról, ha aktuálissá válik.
- Újságban lehetne egy rovat, ahol megjelenhetnek az Értéktár által feltárt dolgok.
- Több rétegű digitális helyi levéltár létrehozása, ami az értéktárral és a monográfiával kapcsolatos gyűjtési lehetőséget is biztosítana. (Ilyen, áttekintéssel bíró települési digitális levéltár nem létezik az országban-**Fábián József**)

6. Kiskunlacháza monográfiájának/krónikájának létrehozásában eddig tett lépések

Fábián József: Nagy szükségét látja, az identitás megerősítése érdekében. Részekben van, de egy alaposabb, teljesebb egyben lévő kiadvány készüljön el. Területi hovatartozás kutatása történt, de eredménytelenül.

Javaslatok a szakértőkre:

Nagy János levéltáros javaslata: szakdolgozata: Kiskunlacháza közigazgatási története redemptio-1848-ig.

Soós Rita régész: szívesen csatlakozik régészekhez a feltárási munkákban

Gál Róza: A régészettel kell kezdeni.

- **Megyei levéltár:** Sramek László igazgató Kiss Anita igazgatóhelyettes segítségüket adják- lektorálási ajánlat (a Magyar Nemzeti levéltárral kell szerződést kötni).
- Javasoltak több levéltárat, ahol lehet anyag.
- Monográfia írás költségének ismertetése. Megbízás min. 1 év.
- Kiskunlacháza anyagának digitalizálását az 1600-as évek második felétől. Peregi anyag nagyon kevés van (talán a Hatai családnál volt).
- Grabarics Zsófiának van anyaga, ő azon dolgozik, hogy felhasználásra tudja adni.

7. Monográfia területi lehatárolása és korszakolása

- Területi cserék ismertetése, Csóka, Kátó, Nyavajka, területi lehatárolás
- **Korszakolás:** Fenyvesi úr anyagának még egy áttekintése szükséges.

Határozati javaslat

Kiskunlacháza Nagyközség Önkormányzatának Települési Értéktár Bizottsága elfogadja Csóka, Kátó és Nyavajka területi lehatárolását és korszakolását.

A bizottság a határozatot egyhangúlag elfogadta.

6/2020.(II.12.) TÉB HATÁROZAT

Kiskunlacháza Nagyközség Önkormányzatának Települési Értéktár Bizottsága elfogadja Csóka, Kátó és Nyavajka területi lehatárolását és korszakolását.

8. Felkérhető szakértők:

- Pánya István javaslatai: Kecskeméti múzeum segítése, kutatás Szentkirály régi temploma, Bankházán-régi templom helye,
- Természetföldrajzi terület: Nagy Judit psd hallgató
- Régész: Rácz Tibor – vállal munkát
- Numizmatikus: Nagy Balázs
- Pánya István: Történelmi adatok, történelmi földrajz
- Pálóczi –Horváth András: szakértő

9. Redemptusoknak állítandó emléktábla

Döntés kérdése. Telekkönyvben nincs megjelölés. Több mint 100 családot érintett, nevek listája megvan. A redemptusok és irredemptusok kerüljenek-e a táblára? Erről később születik döntés.

10. Az 1943. január 12. Doni- ütközetben résztvevők teljes névsorát összegyűjteni

Javaslat: a Hadtörténelmi Múzeumban kell utána nézni. Necsászné Markó Erzsébet vállalja.

Mindenki neve kell, akit érintett az történet, vagy csak azoké, akik eljutottak odáig, vagy elestek ott.

11. Angyalos Ház

Gál Róza: A Peregai nyugdíjas Klub Egyesület döntése, hogy szétválasztja az épületet és a gyűjteményét. Az épület állapotromlása miatt a tárgyakat biztonságos helyre kell menteni.

Jáki Réka: javasolja az értéktárba való besorolását. A mentés halaszthatatlan, mert már elindult az állapotromlás a nedvesedés miatt. Önkormányzati indítás szükséges. Helytörténelmi gyűjtemény rangot meg kell nyerni hozzá. (1990-es múzeumi törvény)

- **tagok javaslata:** a **határkövek** kerüljenek vissza az Önkormányzathoz

Gál Róza: Amíg az Önkormányzat nem ad garanciát a biztonságos elhelyezésre, addig nem adja áthelyezésre a tárgyakat.

Jáki Réka: El kell indítani az Angyalosház felújítási programját, és vele párhuzamosan az önkormányzattal a tároló hely kijelölését is.

Gál Róza: Barada takács szövőszéke sorsát nem szeretné ismét látni.

Czipogó Tóth József lánya vitte be: Céh napló, (Céh korsó másnál volt), üdvözlő vers Szabó Istvánhoz (Galambos Lajosnál van)

- **Javaslat:** az Értéktár Bizottság támogatja az épület felújítását, az Önkormányzat biztosítsa a tárgyak elraktározását.

Józan Gyula, Galambos Lajos: Levente zászló felújítása kb. 1 millió Ft-ba kerül (aranszálás)- civil pályázat kell hozzá az anyagi forrás miatt.

12. Szank Polgármester felkérése minden KUN településhez

Necsászné Markó Erzsébet: Szank Polgármestere hagyományt teremtő Kun-találkozót szervez. Felkérés fellépésre, stand felállítására, kínálás-kóstolás.

- Kérdés: Van-e ötlet a részvételre?
- Javaslat: Kiskun Néptánc csoport, Betontánc- Kunverbunk (12. Nádor huszárezred kiskunlacháziakból állt).

Javaslat: Az ülések tarthatók az Iskola-múzeumban, Műv.Kp-ban is.

Fábián József: Mindenkinek köszönöm a részvételt. A bizottság ülését bezárom.

Az ülés vége: 17:45h.

K.m.f.

Gál Róza
jkv.hitelesítő

Necsászné Markó Erzsébet
jkv.hitelesítő

Fábián József
TÉB elnök